

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

declarat în cauza penală privind învinuirea lui

Alexandru Bendas

(art. 187 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-386/2023

Nr. PIGD 1-21182091-01-Ira-09032023)

Procedura judecării recursurilor depuse până la 01 septembrie 2023; Art. 427 alin. (1) pct. 6) 10) CPP (versiunea până la 1 septembrie 2023) – relația dintre cele două temeuri de recurs și înțelesul temeiului de recurs prevăzut la pct. 10).

13 noiembrie 2024

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Vasile Nogai

Instanța de apel: Ion Talpa, Svetlana Șleahțițki, Oxana Mironov

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Alexandru Bendas,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ștella Bleșceaga, *Președinte,*

Vladislav Gribincea,

Ghenadie Eremciuc, *judcători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Alexandru Bendas s-a născut în anul XXXXX în raionul XXXXX. El a fost învinuit, în temeiul art. 187 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, de sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în locuință, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

2. Alexandru Bendas a fost apărat de avocatul Nicolae Stroncea.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală. Alexandru Bendas a fost găsit vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit.d), e), f) Cod penal și i-a fost aplicată pedeapsa de trei ani și patru luni de închisoare. În temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoarea pe un termen de trei ani.

4. La 06 decembrie 2022, Curtea de apel Bălți a respins apelul procurorului ca nefondat și a menținut sentința fără modificări.

5. La 08 februarie 2023, procurorul Procuraturii de Circumscripție Bălți, Octavian Bodareu, a depus recurs în care solicită casarea deciziei curții de apel în partea pedepsei și excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

6. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 02 decembrie 2021 și s-a finalizat la 09 decembrie 2021. Prima instanță a examinat cauza în perioada 10 decembrie – 27 decembrie 2021. Instanța de apel a examinat cauza între 13 ianuarie și 06 decembrie 2022. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 09 martie 2023.

ÎN FAPT

7. Alexandru Bendas a fost învinuit că, la 24 noiembrie 2020, în jurul orei 21:00, aflându-se în stare de ebrietate în s. Sturzovca, r. Glodeni, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea porții de intrare și ușii, a pătruns în casa lui Maria Șcerbani, unde, aplicând violența nepericuloasă, a apucat-o pe ultima de mână și a împins-o într-o parte, după care în mod deschis a sustras

de pe masă un telefon mobil și a plecat de la fața locului. Prin aceasta el i-a cauzat părții vătămate o daună materială în sumă totală de 5.600 de lei.

8. Prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Glodeni, din 27 decembrie 2021, Alexandru Bendas a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. d), e) și f) Cod penal și i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de trei ani și patru luni. În baza art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoarea pe un termen de probațiune de trei ani.

9. La 03 ianuarie 2022, procurorul din cadrul Procuraturii raionului Glodeni, Valerian Junghină, a depus apel în vederea modificării sentinței pronunțate în dosarul penal al inculpatului, solicitând casarea parțială a sentinței în ceea ce privește pedeapsa aplicată, excluderea aplicării art. 90 din Codul Penal (privind suspendarea executării pedepsei) și aplicarea unei pedepse cu închisoare de patru ani.

10. La 06 decembrie 2022, Curtea de Apel Bălți a respins apelul procurorului și a menținut sentința instanței de fond. Instanța de apel, în analiza sa, a considerat că pedeapsa aplicată de instanța de fond a fost proporțională și bine fundamentată, având în vedere circumstanțele specifice ale cazului. Instanța a ținut cont de personalitatea inculpatului, care recunoscut fapta comisă, și a manifestat căința sinceră. Instanța a subliniat faptul că inculpatul avea antecedente penale, însă acestea fuseseră deja stinse, ceea ce putea duce la o posibilă schimbare de comportament. Instanța a considerat că aplicarea unei pedepse mai aspre, cu închisoarea, ar fi inefficientă și nu au fost identificate motive suficiente pentru a înăspri pedeapsa. Decizia motivată a fost pronunțată la 17 ianuarie 2023.

11. La 08 februarie 2023, procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Octavian Bodareu, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală. Recurentul solicită casarea deciziei instanței de apel, în ceea ce privește pedeapsa, și excluderea aplicării prevederilor art. 90 din Codul penal, motivând că nu este justificată aplicarea pedepsei cu suspendare. Procurorul susține că Alexandru Bendas a comis o infracțiune gravă, iar pedeapsa ar trebui să aibă un rol de corectare și reeducare a inculpatului, precum și de restabilire a echității sociale și prevenire a infracțiunilor. Instanțele de fond și de apel nu au ținut cont de gravitatea faptei și de circumstanțele acesteia, precum și de personalitatea inculpatului, care justifică aplicarea unei pedepse mai aspre. De asemenea, inculpatul nu a colaborat în cadrul anchetei și nu a recunoscut vina în etapa urmăririi penale, iar recunoașterea vinovăției în instanță nu ar trebui considerată o circumstanță atenuantă.

12. La 9 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat apărării depunerea referinței la recurs, însă nu a primit nicio referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Articolul 3 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(1) În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

(2) Legea procesuală penală poate avea efect ultraactiv, adică dispozițiile ei, în perioada de tranziție la o nouă lege procesuală penală, pot rămâne aplicabile acțiunilor procesuale reglementate de legea nouă. Caracterul ultraactiv se stipulează în legea nouă.”

14. Modul de examinare a recursurilor împotriva deciziilor instanțelor de apel a fost modificat prin Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023. Conform art. XI alin. (3) al acestei legi:

„(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

15. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: ...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.”

16. Articolul 432 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(1) Instanța de recurs examinează admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar.”

17. Articolul 434 Cod de procedură penală prevede următoarele.

„Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Recursul examinat a fost declarat în 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depuse în termen.

18. Conform sensului art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, judecătorul emite actul de dispoziție conform legii procesuale penale în vigoare la ziua emiterii lui. Alin. (2) al aceluiași articol permite caracterul ultraactiv al legii procesual-penale,

însă doar cu condiția că caracterul ultraactiv este prevăzut de legea nouă. Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023, a schimbat fundamental temeiurile și procedura de judecare a recursurilor împotriva deciziilor instanței de apel. Această lege conține o normă de acordare a caracterului ultraactiv al prevederilor abrogate prin Legea 246/2023, însă norma în cauză se referă doar la temeiurile de recurs. Prin urmare, toate celelalte schimbări aduse procedurii de examinare a recursurilor prin Legea nr. 246/2023, inclusiv cele privind admisibilitatea recursului, limitele judecării recursului și decizia instanței de recurs, se vor aplica și recursurilor care au fost declarate până la 01 septembrie 2023.

19. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică „legalitatea hotărârii atacate” doar „în limitele invocate în recurs”. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, această normă nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală. Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul.

20. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) din Codul de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Aceste temeiuri se referă la motivarea deciziei instanței de apel, precum și la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Procurorul nu contestă vinovăția, însă nu este de acord cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea. Interpretarea sistemică a temeiurilor de recurs sugerează că orice critică adusă motivării pedepsei aplicate de judecător urmează a fi examinată prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. O interpretare potrivit căreia motivarea pedepsei aplicate poate fi examinată prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală ar lipsi art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală de orice aplicabilitate practică, ceea ce este inadmisibil (*mutatis mutandis*, încheierea Curții Supreme de Justiție în cauza nr. [Ira-1152/2023](#)). Prin urmare, recursul depus va fi examinat doar prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

21. Referitor la temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, completul reiterează că norma respectivă se referă la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Din alin. (1) al acestui articol rezultă că în recurs sunt reparate doar „erorile de drept”. Prin urmare, doar în cazul individualizării sancțiunii contrar prevederilor legale există temeiul de recurs prevăzut de pct. 10). Procurorul nu a menționat prevederile legale care au fost încălcate de către instanța de fond și apel atunci când au suspendat executarea pedepsei cu închisoarea (art. 90 Cod penal). Recurentul doar își exprimă dezacordul cu această decizie. Aplicarea art. 90 Cod penal ține de discreția judecătorului. Instanța poate admite recursul în temeiul pct. 10), doar atunci când nu sunt întrunite condițiile legale

pentru aplicarea art. 90 Cod penal. Asemenea argumente nu au fost invocate. Ponderea circumstanțelor atenuante sau agravante la stabilirea pedepsei ține de examinarea fondului cauzei, care, de regulă, nu este examinat în recurs de către Curtea Supremă de Justiție.

22. Prin urmare, recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

23. Din considerentele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul procurorului în Procuratura de circumscripție Bălți, Octavian Bodareu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Vladislav Gribincea

Ghenadie Eremciuc